

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Kateřiny Kopečkové v právní věci žalobce: **B. M.**, zast. Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 11, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy, odbor cizinecké policie**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 7. 2024, čj. KRPA-226013-10/ČJ-2024-000022-ZZC, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 7. 2024, čj. 4 A 34/2024-27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud se v tomto usnesení zabýval v první řadě tím, zda jsou kasační námitky stěžovatele přípustné a následně tím, zda je ve zbývajícím rozsahu kasační stížnost žalobce přijatelná, tedy zda svým významem podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

I. Vymezení věci

[2] Žalobce byl rozhodnutím žalované ze dne 13. 7. 2024 zajištěn podle § 124b odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem vycestování na dobu 90 dnů. Proti rozhodnutí žalované žalobce brojil žalobou podanou k Městskému soudu v Praze, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[3] Městský soud nepřisvědčil námitce žalobce, že mu mělo být namísto zajištění uloženo některé ze zvláštních opatření podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Rovněž neshledal, že by se žalovaná naplněním zákonných podmínek pro rozhodnutí o zajištění žalobce za účelem vycestování zabývala nedostatečně. Podle městského soudu se závěr žalované o nemožnosti uložení zvláštních opatření za účelem vycestování opírá o dostatečné

skutkové důvody a žalovaná přihlédla ke všem individuálním aspektům případu žalobce. Okolnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by žalobce byl schopen povinnosti plynoucí z mírnějších opatření plnit a při jejich uskutečňování se státními orgány spolupracovat, v jeho případě nebyly dány. Žalovaná podle městského soudu nevycházela pouze z toho, že se žalobce na území České republiky nacházel nelegálně a nemá zde hlášený pobyt, nýbrž i z toho, že se opakovaně dopouštěl porušování právních předpisů, nevystěhoval ve stanovené lhůtě do 7. 11. 2023 a po Schengenském prostoru se pohybuje svévolně. Dále zohlednila, že žalobce pobývá v České republice pouze krátkodobě za účelem nákupu automobilu a nemá zde žádný majetek ani jakékoli vazby. Žalobce rovněž nebyl schopen složit finanční záruku.

[4] Městský soud nepřisvědčil žalobci ani v tom, že by délka trvání zajištění byla stanovena nepřiměřeně bez řádného odůvodnění. Žalovaná v napadeném rozhodnutí popsala výčet předpokládaných kroků potřebných k uskutečnění správního vyhoštění a odhad jejich časové náročnosti, ze kterého je patrné, že zajištění žalobce na 90 dnů je dobou přiměřenou. Městský soud neshledal důvodnou ani námitku nepřiměřenosti zajištění s ohledem na zdravotní stav žalobce, stejně jako námitku, že se žalovaná nedostatečně zabývala případnými dopady rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

[6] Napadenému rozsudku stěžovatel vytýká nezákonnost pro nesprávné posouzení právní otázky, nesoulad zjištěného skutkového stavu s obsahem správního spisu a nepřezkoumatelnost. Tyto důvody kasační stížnosti dále rozvádí tak, že okolnosti jeho případu umožňovaly uložení zvláštního opatření a že rozhodnutí o zajištění je s ohledem na jeho zdravotní problémy nepřiměřené. Dále namítá, že městský soud i žalovaná vyloučily možnost uložení zvláštních opatření pouze na základě jeho neoprávněného pobytu na území České republiky. Jeho protiprávní jednání nedosáhlo intenzity odůvodňující nezbytnost jeho zajištění. Pokud jde o okolnosti, které odůvodňovaly využití mírnějších institutů, tak ty podle stěžovatele spočívají v tom, že je ve Francii účastníkem řízení o udělení pobytu za účelem výkonu práce a že jej s touto zemí pojí pracovní a majetkové vazby. Rozhodnutí žalované i městského soudu nesou znaky svévole a opírají se o nedostatečně zjištěný skutkový stav.

[7] Městský soud se rovněž podle stěžovatele zcela formalisticky zabýval jeho zdravotními problémy, které pobyt v zařízení pro zajištění cizinců prohlubuje a které jej činí nesnesitelným.

[8] Doba 90 dnů zajištění je nepřiměřená a žalovanou a městským soudem rovněž nedostatečně zdůvodněná. Doba zajištění neumožňuje dostatečný soudní přezkum podle čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

[9] Stěžovatel má za to, že kasační stížnost přesahuje jeho vlastní zájmy, neboť má na území České republiky děti, které jsou na něm citově závislé. Proto z uvedených důvodů navrhuje rozsudek městského soudu i rozhodnutí žalované zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení.

[10] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

III.A. Přípustnost

[11] Nejvyšší správní soud se předně zabýval přípustností uplatněných kasačních námitek.

[12] Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. je kasační stížnost nepřipustná také tehdy, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Stěžovatel musí podle § 104 odst. 4 s. ř. s. v kasační stížnosti mj. reagovat na argumentaci krajského (městského) soudu a uvádět, z jakých důvodů jsou jeho závěry nesprávné. Pokud pouze opakuje námitky, které uvedl v žalobě, aniž by jakkoliv reflektoval argumentaci krajského (městského) soudu, tak za předpokladu, že uvedené námitky krajský (městský) soud vypořádal a nelze v jejich opakování spatřovat setrvání na dříve vznesené argumentaci, která je nadále schopná obstát proti závěrům krajského (městského) soudu, nejsou takové námitky přípustné (usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, čj. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 6. 2016, čj. 1 As 271/2015-36).

[13] Podstatná část kasační stížnosti pouze opakuje námitky, které již stěžovatel uplatnil před městským soudem, aniž by jeho závěry jakkoli refleктоvala.

[14] Stěžovatel opakuje námitku nepřiměřenosti rozhodnutí o zajištění za účelem vycestování s ohledem na jeho zdravotní stav, poukazuje na existenci důvodů pro možnost uložení zvláštních opatření a zmiňuje nesprávné zohlednění jeho protiprávního jednání v minulosti. Těmito otázkami se však již zabýval městský soud při posouzení splnění zákonných podmínek pro zajištění podle § 124b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Ty spočívají podle městského soudu ve skutečnosti, že se stěžovatel nachází na území Evropské unie neoprávněně a nerespektoval již dříve francouzskými orgány vydané návratové rozhodnutí. Na tom nemůže podle městského soudu nic zvrátit ani námitka o vedení určitého řízení ve Francii. Podle městského soudu nebyly dány okolnosti, které by umožňovaly stěžovateli uložit některé ze zvláštních opatření podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Namítá-li tedy stěžovatel v kasační stížnosti, že řízení o povolení k pobytu ve Francii a jeho vazby na tuto zemi představují důvod pro uložení mírnějšího opatření, tak shodnou námitku vypořádal již městský soud. Stěžovatelem uváděná adresa ve Francii a žádná adresa v České republice je podle městského soudu jedním z důvodů, proč žalovaná nepřistoupila k uložení zvláštního opatření. Městský soud tak reagoval i na námitku, že stěžovatel byl zajištěn pouze na základě neoprávněného pobytu na území České republiky, kterou opakuje v kasační stížnosti. Kromě již uvedeného městský soud poukázal na to, že stěžovatel do České republiky přicestoval pouze krátkodobě a nemá zde žádné bydlení trvalé povahy ani majetek. Rovněž předchozí protiprávní jednání stěžovatele neskytá záruku, že by plnil povinnosti plynoucí z mírnějších opatření. Proti tomu stěžovatel nic konkrétního nenamítá.

[15] Stejně tak stěžovatel konkrétně nebrojí proti závěrům městského soudu, který neshledal důvodnou námitku nesnesitelnosti zajištění ze zdravotních důvodů. Městský soud k této námitce odkázal na skutkové podklady týkající se zdravotního stavu stěžovatele obsažené ve správním spisu, výsledek lékařské prohlídky a poukázal na dostupnost lékařské péče v zařízení pro zajištění cizinců. Argumentaci o nesnesitelnosti zajištění ze zdravotního

hlediska stěžovatel v kasační stížnosti pouze opakuje. Obecný poukaz na to, že zdravotní stav stěžovatele městský soud posoudil pouze formálně, nepřestavuje kvalifikované zpochybnění závěrů městského soudu, potažmo závěrů žalované. Jde tedy o nepřipustnou kasační námitku ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s.

[16] Stěžovatel tak se závěry městského soudu nijak nepolemizuje. Obecné zmínky o nepřiměřenosti zajištění včetně nedostatečně zjištěného skutkového stavu a jeho nesouladu s obsahem správního spisu, nemohou bez dalšího vést ke kvalifikovanému zpochybnění závěrů napadeného rozsudku městského soudu, potažmo závěrů žalované, neboť nesplňují náležitosti kasačního bodu a jsou pro svoji obecnost neprojednatelné. Stejně tak je obecné tvrzení poprvé uplatněné v kasační stížnosti, dle něhož doba zajištění stanovená na 90 dnů znemožnila soudní přezkum zajištění stěžovatele v souladu s čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Stěžovatel nadto neuvádí, co mu bránilo je namítat již v žalobě. Nejde tudíž o přípustné námitky ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. (rozsudek NSS čj. 8 Azs 299/2020-41, bod 16 a další tam citovaná judikatura).

III.B. Přijatelnost

[17] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. platí, že rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou.

[18] Stěžovatel argumentuje ve prospěch přijatelnosti kasační stížnosti tím, že má na území České republiky děti, které jsou na něm citově závislé. Takové tvrzení typově představuje právě vlastní zájem stěžovatele, který nemůže založit přijatelnost kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského (městského) soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Zásadní pochybení musí spočívat v tom, že krajský (městský) soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování bude docházet i v budoucnu, nebo pokud krajský (městský) soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Nic z toho tvrzení o existenci na stěžovateli citově závislých dětech na území České republiky nezakládá. Soud navíc poznamenává, že jde o tvrzení zcela nové, které nemá žádnou oporu v dosavadních tvrzeních stěžovatele, který uváděl, že má děti ve Francii a k České republice nemá žádný bližší vztah.

[19] Jedinou přípustnou námitkou, která by mohla založit přijatelnost kasační stížnosti, tak zůstává námitka nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu, k níž by byl povinen Nejvyšší správní soud přihlídnout i z úřední povinnosti.

[20] Nejvyšší správní soud odkazuje na judikaturu popisující, jaké vady naplňují kasační důvod nepřezkoumatelnosti rozsudku (rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 31. 1. 2008, čj. 4 Azs 94/2007-107, ze dne 21. 8. 2008, čj. 7 As 28/2008-76, nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 18. 2. 2008, čj. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Lze doplnit, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné

pokračování

subjektivní představy stěžovatele o tom, jak měl soud rozhodnout, resp. jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje, aby ho přezkoumal (rozsudky NSS ze dne 28. 2. 2017, čj. 3 Azs 69/2016-24, a ze dne 27. 9. 2017, čj. 4 As 146/2017-35, bod 18). Podle ustálené judikatury dále platí, že pokud by městský soud přezkoumal nepřezkoumatelné rozhodnutí žalovaného správního orgánu, zatížil by tím sám svůj rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti (rozsudek NSS ze dne 13. 6. 2007, čj. 5 Afs 115/2006-91, či ze dne 26. 9. 2024, čj. 8 As 58/2023-145, bod 44).

[21] Z tohoto pohledu Nejvyšší správní soud neshledal žádné hrubé pochybení městského soudu, které by svědčilo přijatelnosti kasační stížnosti. Ani rozhodnutí žalované vadou nepřezkoumatelnosti netrpí. Jak rozhodnutí žalované, tak rozsudek městského soudu obsahuje rozbor a zhodnocení podkladů rozhodnutí, úvahy, kterými se soud i žalovaná řídily při hodnocení skutkového stavu, při výkladu právních předpisů a jejich jednotlivých ustanovení, jakož i to, proč byly aplikovány způsobem, který vedl k výsledným rozhodnutím.

[22] Důvodná není ani dílčí námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku a rozhodnutí žalované z důvodu nedostatečně odůvodněné délky 90 dnů trvání zajištění. Jejím stanovením se městský soud zabýval v bodu 41 svého rozsudku s ohledem na podrobný popis úkonů nezbytných k výkonu správního vyhoštění stěžovatele obsažený v rozhodnutí žalované, na jehož základě provedla žalovaná kvalifikovaný odhad doby nezbytné pro realizaci vyhoštění stěžovatele. Další konkrétní důvody nepřezkoumatelnosti stěžovatel neudává.

[23] Nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu nepřichází do úvahy ani v kontextu požadavků rozsudku velkého senátu Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* (Přezkum zajištění z moci úřední), C-704/20 a C-39/21, ECLI:EU:C:2022:858. Z uvedeného rozsudku plyne, že i české správní soudy jsou povinny při přezkumu dodržení podmínek zákonnosti zajištění cizince, které vyplývají z unijního práva, tedy ve věcech zajištění, na které dopadá směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (návratová směrnice), přihlížet z moci úřední k vadám a nezákonnostem rozhodnutí o zajištění, které soudy zjistí, případně které vyjdou v řízení najevo, přestože nejsou součástí uplatněných žalobních bodů. Z citovaného rozsudku Soudního dvora EU městský soud vycházel (bod 25 jeho rozsudku) a jeho přezkum rozhodnutí žalované tomu odpovídá.

[24] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl.

[25] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, bod 53, a usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 18). Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 16. ledna 2025

Petr Mikeš
předseda senátu